

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення Софіївської селищної ради
від 30 липня 2025р. № 2823-60/VIII

ПРОГРАМА

місцевих стимулів для медичних працівників комунальних лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної територіальної громади на 2026-2030 роки

1. Загальна частина

Програма місцевих стимулів для медичних працівників комунальних лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної територіальної громади на 2026-2030 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

2. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма, та обґрунтування необхідності їх розв'язання

Одним із основних завдань органів місцевого самоврядування є створення умов для ефективного та доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Сьогодні існують незаперечні докази, що здоров'я населення є одним з найважливіших чинників розвитку економіки та добробуту населення. Роль медичного працівника щодо профілактики захворюваності, забезпечення населення якісною медичною допомогою важко переоцінити. Недостатня соціальна захищеність не створюють у медичних працівників стимулів до підвищення якості медичної допомоги населенню та ефективності використання наявних матеріально-технічних ресурсів. На даний час сфера охорони здоров'я стоїть на порозі кадрової кризи. Не обминають ці проблеми і Софіївську селищну територіальну громаду.

З 2018 року в Україні проводиться трансформація системи охорони здоров'я. Її мета – забезпечити всім громадянам України рівний доступ до якісних медичних послуг та перебудувати систему охорони здоров'я так, щоб у її центрі був пацієнт. Протягом 2018 – 2019 років всі заклади охорони здоров'я були перетворені з комунальних медичних бюджетних установ в комунальні підприємства/комунальні некомерційні підприємства, які діють як суб'єкти господарської діяльності. Держава бере на себе чіткі зобов'язання щодо фінансування медичних послуг. Пакети медичної допомоги, гарантовані державою, визначаються, виходячи з пріоритетів охорони здоров'я в Україні у обсязі можливостей державного фінансування та відповідно до фактично наданої медичної допомоги за попередній рік та кількості укладених декларацій пацієнта з сімейним лікарем. Загальна сума щомісячного фінансування з державного бюджету не достатня для виплати додаткової заробітної плати, матеріальної допомоги на оздоровлення, оплати курсів підвищення кваліфікації та витрат на відрядження та інших витрат, необхідних для забезпечення роботи комунальних підприємств/комунальних некомерційних підприємств. Низька заробітна плата та недостатній соціальний захист медичних працівників стають перешкодою в залученні молодих фахівців до роботи в галузі. Ці фактори стали передумовою до порушення комплексності та послідовності у наданні медичної допомоги, а іноді до формального підходу щодо проведення профілактики захворювань та динамічного нагляду за станом здоров'я

населення. Що, у свою чергу, може призвести до несвоєчасного виявлення хвороб та їх ускладнень. Такий стан справ вимагає необхідності здійснення комплексу заходів, спрямованих на розв'язання проблем та підвищення ефективності медицини в цілому.

Ефективна кадрова політика є важливим інструментом функціонування галузі охорони здоров'я, оскільки від рівня забезпеченості закладів галузі медичними працівниками та їх професійного рівня залежить якість надання медичної допомоги населенню. Питання кадрового забезпечення набули особливої ваги з огляду на кадрову кризу в медичній галузі.

Населення громади станом складає 11 563 особи. Аналіз рейтингової оцінки стану здоров'я населення Софіївської селищної територіальної громади показав:

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік
смертності	162	413	129
народжуваності	53	61	55
інвалідності	135	176	98
онкозахворюваності	33	48	54
хвороби системи кровообігу, хвороби крові і кровотворних органів	615	975	1088

Очевидним є те, що смертність суттєво перевищує народжуваність. Негативні тенденції у демографічній ситуації, а саме: високий рівень постаріння, низька щільність проживання населення, невисокий приріст населення, смертність перевищує народжуваність, обумовлюють високий рівень демографічної старості населення та велике демографічне навантаження. Найбільш характерні ці проблеми для сільської місцевості. Таку кризу частково можна подолати за рахунок підвищення якості медичної допомоги завдяки забезпеченню медичних закладів громади гарними спеціалістами та необхідним матеріально-технічним оснащенням.

Забезпеченість медичним персоналом у 2025 році складала:

по Комунальному підприємству «Софіївська центральна лікарня» 15 лікарів (з них 8 осіб пенсійного віку) при потребі 22 особи;

по Комунальному некомерційному підприємству «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» 33 особи. З них 5 лікарів та 3 особи середнього медичного персоналу пенсійного віку і лише 1 лікар-молодий спеціаліст.

На сьогоднішній день у Софіївській центральній лікарні укомплектованість лікарями складає 68 %, у Софіївському Центрі ПМСД – 84,6 %. Протягом тривалого часу у громаді вакантними лишаються посади лікарів-спеціалістів: дерматовенеролог, офтальмолог, уролог, хірург, акушер-гінеколог, терапевт, педіатр.

Надання якісних медичних послуг в громаді потребує покращення кваліфікаційного рівня працівників медичної галузі у відповідності до сучасних вимог. Нагальною потребою є омолодження кадрового потенціалу. Відчувається брак медиків певних кваліфікацій.

Однією з причин зменшення кількості кадрів та відсутності можливості залучення молодих фахівців до роботи в галузі є відсутність житла для медичних спеціалістів та перспектив на його отримання, а також відсутність впродовж багатьох років додаткових заохочувальних, компенсаторних соціальних доплат, виплат і надбавок з місцевого бюджету. Найбільш гострими на цей час є такі проблеми :

- незабезпечення житлом молодих спеціалістів;
- низька заробітна плата;
- зростання плинності та міграції медичних кадрів у міста та сусідні країни з більш високим рівнем економічного розвитку та соціального захисту медичних працівників, престижу медичних професій ;
- значне старіння кадрового потенціалу.

Таким чином, невжиття заходів для вирішення питання кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів громади може призвести до значного погіршення якості надання медичної допомоги населенню та її відсутності в подальшому.

Стан справ у медичній галузі громади вимагає необхідності здійснення комплексу заходів, спрямованих на розв'язання проблеми та підвищення ефективності медицини в цілому.

Враховуючи, що охорона здоров'я частково впливає на такі результативні демографічні показники, як смертність та народжуваність населення, шляхом надання медичної допомоги, забезпечення медичних закладів громади медичними кадрами шляхом стимулюючих заходів матиме позитивний вплив на демографічну ситуацію.

Прийняття Програми сприятиме забезпеченню лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної ради лікарями, поліпшення стану здоров'я населення шляхом забезпечення доступу до кваліфікованої медичної допомоги як на первинному, так і на вторинному рівні, орієнтованих на інтегрований підхід до вирішення медичних потреб окремих громадян, родин та громади в цілому.

3. Мета Програми

Метою Програми є додаткове стимулювання новопризначених медичних працівників для підвищення результатів їх роботи, якості та ефективності медичної допомоги, сприяння покращенню кадрової політики, підвищення мотивації до роботи медичних працівників у галузі охорони здоров'я, а саме:

- створення умов ефективного функціонування Комунального підприємства «Софіївська центральна лікарня» та Комунального некомерційного підприємства «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» (далі – лікувально-профілактичні заклади) шляхом забезпечення лікарів службовим житлом та стимулюючих виплат;
- забезпечення медичних закладів спеціалістами, в першу чергу лікарями у ті структурні підрозділи медичних закладів, де кадровий дефіцит набув критичного рівня;
- комплексний підхід щодо підвищення соціального захисту медичних працівників, престижу їх праці в суспільстві в цілому і в громаді зокрема .

4. Основні завдання Програми

Основними завданнями Програми є:

1. Визначення потреби медичного персоналу за категоріями у відповідності до потреб населення у медичній допомозі.
2. Забезпечення лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної ради лікарями та фахівцями з базовою або неповною вищою медичною освітою.
3. Здійснення комплексу організаційних та інформаційних заходів щодо формування у лікарів та фахівців з базовою або неповною вищою медичною освітою мотивації до роботи в лікувально-профілактичних закладах Софіївської селищної ради.
4. Працевлаштування випускників вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, які навчались за кошти державного бюджету, в лікувально-профілактичні заходи Софіївської селищної ради, які потребують першочергового укомплектування.
5. Здійснення доплат та надбавок стимулюючого характеру за рахунок коштів бюджету Софіївської селищної територіальної громади.
6. Проведення заходів, спрямованих на соціальний захист лікарів (забезпечення службовим житлом тощо).
7. Створення належних умов праці медичних працівників.
8. Підготовка і перепідготовка медичних працівників, постійне підвищення їх професійного рівня.
9. Створення умов для ефективного функціонування в громаді галузі медицини.

5. Шляхи та способи розв'язання проблеми забезпечення житлом лікарів

5.1. Для розв'язання проблеми забезпечення медичними кадрами лікувально-профілактичні заклади необхідно:

- визначити перелік вакансій лікарських посад в лікувально-профілактичних закладах Софіївської селищної територіальної громади;
- визначити обсяги придбання житла, капітального ремонту (реконструкції) приміщень з метою надання їх під житло;
- визначити обсяги фінансування стимулюючих виплат (одноразова матеріальна допомога, відшкодування комунальних послуг, додаткова заохочувальна надбавка тощо).

5.2. Розмір коштів на придбання житла визначається, виходячи з норми жилої площі, встановленої Житловим Кодексом України з урахуванням ринкової вартості житла шляхом обстеження не менше ніж трьох пропозицій в регіоні (громада, район). Пропозиції про придбання житла лікувально-профілактичні заклади надають до Софіївської селищної ради.

5.3. Житло, придбане за рахунок коштів цієї Програми, відноситься до комунальної власності Софіївської селищної територіальної громади, власник – Софіївська селищна рада. За призначенням житло, одержане відповідно до цієї Програми, відноситься до категорії службового.

5.4. Житло, придбане за рахунок коштів цієї Програми, передається на баланс відповідно Комунальному підприємству «Софіївська центральна лікарня» та/або Комунальному некомерційному підприємству «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги», які подають до Софіївської селищної ради клопотання про включення житлового приміщення (квартири, будинку) до числа службових.

5.5. Службове житло надається для проживання медичним працівникам, які уклали контракт з Комунальним підприємством «Софіївська центральна лікарня» або Комунальним некомерційним підприємством «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» на термін не менше 10 років. Після 10 років роботи у лікувально-профілактичному закладі медичним працівникам може бути надано дозвіл на приватизацію житла після виключення із числа службових. У разі дострокового розірвання контракту з ініціативи медичного працівника без поважних причин він має повернути одержане житло. При розірванні контракту з інших підстав питання про залишення житла у власності медичного працівника вирішується на пленарному засіданні Софіївської селищної ради.

5.6. За умови відсутності у спеціаліста-лікаря необхідності у наданні йому службового житла, йому може надаватися часткова оплата найманого житла (у розмірі, що не перевищує 3 000,00 грн/місяць щоквартально) або надаватися часткова оплата комунальних послуг (у розмірі 50% загальних витрат за місяць щоквартально) за умови укладення ним першого контракту на термін не менше 7 років.

Сума компенсації за оплату комунальних послуг не повинна перевищувати 4 000,00 грн/місяць.

Виплати передбачені цим пунктом встановлюються рішенням виконавчого комітету Софіївської селищної ради та перераховується на відповідний рахунок спеціаліста-лікаря. Підготовка відповідних документів та проведення виплат забезпечується фінансово-економічним відділом Виконавчого комітету Софіївської селищної ради.

5.7. При заключенні першого контракту з лікувально-профілактичним закладом Софіївської селищної ради на термін не менше 7 років спеціалісту-лікарю виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 152 500,00 грн.

Виплата одноразової грошової допомоги в розмірі 152 500,00 грн встановлюються рішенням виконавчого комітету Софіївської селищної ради.

Проведення зазначеної виплати забезпечується відповідним комунальним лікувально-профілактичним закладом Софіївської селищної ради, з яким спеціаліст-лікар уклав контракт.

З бюджету Софіївської селищної територіальної громади для забезпечення виплати одноразової грошової допомоги в розмірі 152 500,00 грн в межах виконання заходів цієї Програми кошти перераховуються відповідному комунальному лікувально-профілактичному закладу Софіївської селищної ради з урахуванням всіх податків та обов'язкових платежів.

5.8 В разі необхідності, спеціалісту-лікарю виплачується одноразова грошова допомога на капітальний ремонт (реконструкцію) житла в розмірі до 100 000,00 грн за умови укладення ним першого контракту на термін не менше 7 років.

Виплата одноразової грошової допомоги на капітальний ремонт (реконструкцію) житла в розмірі до 100 000,00 грн встановлюються рішенням виконавчого комітету Софіївської селищної ради та перераховується на відповідний рахунок спеціаліста-лікаря.

5.9. Встановлення та виплата додаткової заохочувальної надбавки в розмірі 50% від посадового окладу протягом перших трьох років роботи у лікувально-профілактичних закладах Софіївської селищної ради надається спеціалістам-лікарям за умови укладення першого контракту на термін не менше 7 років.

Виплата додаткової заохочувальної надбавки в розмірі 50% від посадового окладу встановлюються рішенням виконавчого комітету Софіївської селищної ради.

Проведення зазначеної виплати забезпечується відповідним комунальним лікувально-профілактичним закладом Софіївської селищної ради, з яким спеціаліст-лікар уклав контракт.

З бюджету Софіївської селищної територіальної громади для забезпечення виплат в межах виконання заходів цієї Програми кошти перераховуються відповідному комунальному лікувально-профілактичному закладу Софіївської селищної ради з урахуванням всіх податків та обов'язкових платежів.

5.10 Спеціаліст-лікар має право обрати лише два стимули із тих, які передбачені пунктами 5.6-5.9 цієї Програми (часткова оплата найманого житла, часткова оплата комунальних послуг, одноразова грошова допомога, одноразова грошова допомога на капітальний ремонт (реконструкцію) житла, заохочувальна надбавка) .

6. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Софіївської селищної територіальної громади та інших джерел не заборонених законодавством.

Обсяг фінансування та заходи Програми визначено у додатку 1 до цієї Програми.

Термін виконання Програми – 2026-2030 роки.

7. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дозволить:

7.1. Покращити показники укомплектованості лікарськими кадрами.

7.2. Поліпшити соціально-побутові умови для лікарів медичних закладів.

7.3. Підвищити престиж медичного працівника та ефективність роботи лікарів медичних закладів.

7.5. Покращити якість надання медичних послуг населенню.

8. Механізм реалізації Програми

Порядок надання місцевих стимулів для працівників комунальних лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної територіальної громади визначено у додатку 2 до цієї Програми.

Організація виконання заходів Програми покладається на Комунальне підприємство «Софіївська центральна лікарня» та Комунальне некомерційне підприємство «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги».

Комунальне підприємство «Софіївська центральна лікарня» та Комунальне некомерційне підприємство «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» звітують про хід виконання Програми за кожен рік та про виконання Програми в цілому.

Координація виконання Програми здійснюватиметься секретарем Софіївської селищної ради.
